

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
ДВНЗ «УжНУ», ректор
_____ проф. Володимир СМОЛАНКА
_____ 2025 р.

ПРОГРАМА

фахового іспиту
для вступників на навчання за освітнім ступенем «магістр»
за спеціальністю D7 «Торгівля»
освітня програма «Міжнародна комерція»
(на основі НРК6/НРК7)

РОЗРОБЛЕНО

Фаховою атестаційною
комісією з спеціальності
Голова комісії к.е.н., до. Молнар О.С.

_____

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного фахового випробування зі спеціальності D7 «Торгівля» складена для виявлення теоретичних знань вступників з основних фахових навчальних курсів, що вивчались студентами відповідно до стандарту вищої освіти та освітньо-професійної програми «Міжнародна комерція» підготовки бакалавра спеціальності D7 «Торгівля».

Мета програми – виявити фаховий рівень знань вступників за час навчання у вищих навчальних закладах III і IV рівнів акредитації за програмою підготовки бакалавра з метою наступного конкурсного зарахування для продовження навчання за програмою підготовки магістра за спеціальністю D7 «Торгівля» освітня програма «Міжнародна комерція» в ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Випускник ОС «бакалавр» для навчання на ОС «магістр» зі спеціальності D7 «Торгівля», ОП «Міжнародна комерція» повинен володіти сучасним економічним мисленням, широкою ерудицією, високим загальним рівнем освіченості та культури, фундаментальними гуманітарними знаннями та ґрунтовною теоретичною підготовкою в галузі економіки, знаннями в галузі теорії і практики оцінки потенціалу та розвитку підприємства, обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків, розробки стратегії підприємства та організації виробництва. Крім того, студент повинен показати, що він може самостійно та кваліфіковано вирішувати комплекс завдань відповідно до його функціональних обов'язків, здатністю самостійно продовжувати навчання, бути спроможним постійно нарощувати свої знання в сфері обраного фаху.

Фахове випробування проводиться у формі письмового екзамену (тестування).

Порядок проведення іспиту визначається Положенням про приймальну комісію ДВНЗ «Ужгородський державний університет».

Програма фахового вступного випробування містить пояснюючу записку, критерії оцінювання, зміст тем з базових навчальних дисциплін, перелік питань та рекомендовану літературу.

ПЕРЕЛІК ФАХОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, З ЯКИХ ПРОВОДИТЬСЯ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Програма вступного фахового випробування зі спеціальності D7 «Торгівля» складена для виявлення теоретичних знань вступників з основних фахових навчальних курсів, зокрема, з таких навчальних курсів підготовки бакалаврів:

- Світова економіка;
- Міжнародна економіка;
- Міжнародні фінанси;
- Міжнародна статистика.

ТЕМИ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

ЧАСТИНА 1. СВІТОВА ЕКОНОМІКА

Тема 1. Світова економічна система на початку III тисячоліття.

Поняття світової економіки. Субстанційні основи глобальної економічної системи. Загально-цивілізаційні економічні ознаки та критерії. Головні елементи міжнародної економічної системи. Формування економічної єдності світу. Поглиблення інтернаціоналізації сучасного господарства. Проста кооперація. Складна кооперація. Міжнародна спеціалізація та кооперування виробництва. Спільна інвестиційна діяльність. Спільне підприємство. Міжнародний поділ праці. Основні пропорції світової економіки. Механізм регулювання світової економічної рівноваги.

Тема 2. Глобалізація економічних процесів.

Сутність та основні етапи економічної глобалізації. Особливості сучасної економічної глобалізації. Головні форми економічної глобалізації. Глобальна інформаційна інфраструктура як матеріальна основа глобалізації світової економіки. Головні суб'єкти глобалізації світової економіки: міжнародні організації, країни "великої сімки", регіональні організації, транснаціональні корпорації та транснаціональні банки, неурядові організації, великі міста, окремі особистості. Показники рівня глобалізації окремої країни, галузі, фірми. Наслідки глобалізації на рівні національних держав, зокрема поступова втрата контролю над господарським розвитком країни. Передумови глобалізації світових економічних процесів: виробничо-технічні; економічні; інформаційні; науково-технологічні; соціальні; політичні; екологічні. Глобальна конкуренція.

Тема 3. Економічний розвиток у світовому контексті.

Світова економічна динаміка.

Сутність економічного розвитку. Фактори економічного розвитку. Моделі економічного розвитку. Концепції економічної динаміки. Види економічних циклів. Тенденції світової економічної динаміки. Головні чинники економічного зростання. Рейтинги країн. Структурні зрушення в економіці. Причини розвитку «тіньової економіки» у різних країнах. Концепція сталого розвитку: нова соціально-економічна парадигма. Основні тенденції розвитку світової економіки в 21 столітті. Економічне зростання – елемент економічного циклу. Короткострокові та довгострокові циклічні кризи у межах однієї економіки та світового господарства.

Тема 4. Транснаціоналізація світової економіки.

Суть та основні риси транснаціоналізації. Масштаби діяльності транснаціональних корпорацій. Глобальні інвестиційні цикли. Транснаціоналізація середніх та малих фірм. Трансформація організаційної стратегії ТНК та модифікація управлінських систем транснаціональних фірм. Транскордонні злиття і поглинання. Еволюція взаємодії ТНК і приймаючих країн. Основні приховані механізми переведення прибутків ТНК та їх вплив на економіку приймаючих країн. Рівень впливу ТНК на розвиток науково-технічного потенціалу та людських ресурсів світу. Еволюція міжнародно-правового регулювання діяльності ТНК та масштаби їх діяльності. Механізми переведення прибутків ТНК: трансферне ціноутворення;

внутрішньокорпоративні кредити; трансакції СВОП (кредитний (паралельний кредит), товарний (зустрічні закупки)); спеціальні прийоми страхування.

Тема 5. Ринкова основа світової економіки.

Міжнародний ринок товарів та послуг. Міжнародна торгівля товарами в умовах глобалізації. Динаміка міжнародної торгівлі. Товарна структура міжнародної торгівлі. Географічна структура міжнародної торгівлі. Світовий ринок послуг. Особливості класифікації послуг. Торговельна політика. Ринок міжнародних інвестицій. Характеристика ринку міжнародних інвестицій. Основні чинники та види інвестування. Сучасний стан та динаміка ринку інвестицій. Головні тенденції сучасного розвитку світового фондового ринку. Світовий ринок праці. Сутність та сучасна сегментація світового ринку праці. Вплив глобалізації на розвиток ринку праці. Економічний ефект міжнародної трудової міграції. Напрями і форми інтеграції України у міжнародний ринок праці. Світовий фінансовий ринок. Функції фінансового ринку. Структура світового фінансового ринку. Види фінансових ринків. Основні тенденції міжнародних фінансових ринків. Світовий ринок технологій. Поняття та головні суб'єкти світового ринку технологій. Світовий ринок технологій як основа інтернаціоналізації науково-технічної сфери. Сучасний стан та перспективи залучення України до глобальної науково-технічної системи.

Тема 6. Галузева структура світової економіки.

Тенденції розвитку галузевої структури світової економіки. Умови формування та різностадійність розвитку світового господарства. Загальні закономірності зміни галузевої структури світової економіки. Глобальні міжгалузеві системи промисловості. Сучасний стан та перспективи розвитку сільськогосподарського виробництва та інфраструктурних галузей. Основні галузі сільськогосподарського виробництва. Сільське господарство розвинутих країн і країн, що розвиваються. Паливно-енергетичні галузі у світовій економіці. Забезпеченість світової економіки запасами вугілля, нафти, природного газу й інших ресурсів. Надлишкові фактори виробництва в Україні: праця, земля або капітал. Деградація сільськогосподарських земель. Агробізнес (агровиробнича сфера). Міжгалузева виробнича кооперація. Агропромисловий комплекс (АПК). Міжнародний агробізнес. Продовольчий комплекс (ПК). Фермерське господарство. Еквівалент виробничих субвенцій (ЕВС). Міжнародна інфраструктура. Світова транспортна система та її типи. Зв'язок.

Тема 7. Інтеграційні процеси в світовій економіці.

Особливості розвитку інтеграційних процесів в Північній Америці та Азійсько-Тихоокеанському регіоні. Розвиток інтеграційних процесів в Північній Америці. НАФТА. Місце АТР у системі світової економічної інтеграції. Напрями й форми розвитку економічних зв'язків в АСЕАН. Принципи діяльності АТЕС та його вплив на світову економічну систему. Економічне співробітництво країн-членів СНД. СНД – організація співробітництва нових незалежних держав. Інтеграційні аспекти взаємодії на терені СНД. Україна та СНД. Україна та ЄС. Передумови та етапи формування ЄС. Інтегрована система управління. ЄВС та спільний бюджет ЄС. Сучасні тенденції інтеграційних процесів України: проблеми та перспективи. Роль України у світовій економіці. Модель бігравітаційної інтеграції. Товарна структура експорту та імпорту. Географічна структура експорту та імпорту. Соціальні стандарти. Індекс розвитку

людського потенціалу (ІРЛП).

Тема 8. Головні суб'єкти світової економіки.

Економіка розвинутих країн. Загальна характеристика. Основні моделі економіки розвинутих країн. Державна власність та регулювання соціально-економічних відносин. Банки, фінансова система й антимонопольні заходи розвинутих країн. Країни ОЕСР у системі міжнародних економічних відносин. Економіка країн, що розвиваються. Головні риси країн, що розвиваються та їх місце у світовій економіці. Загальна характеристика економіки країн, що розвиваються. Зовнішньоекономічні зв'язки. Перегляд стратегій економічного зростання. Зовнішньоторговельна квота. Рух капіталу. Зовнішньоторговельний оборот. Товарний обмін. Міжнародний обмін технологіями. Світова організація торгівлі (СОТ). Молоді національні держави. Країни третього світу. Слаборозвинуті країни. Країни, що розвиваються. Соціально-економічний уклад. Традиційний сектор. Сучасний сектор. Доіндустріальний сектор. Індустріальний сектор. Норма нагромадження. Програми макроекономічної стабілізації та структурної реорганізації. Імпортозаміщення. Експортноорієнтована індустріалізація.

Тема 9. Глобальні проблеми світової економіки.

Міжнародні економічні аспекти вирішення екологічних проблем. Оцінка сучасної екологічної ситуації у світі. Діалектика взаємодії суспільства з навколишнім середовищем. Суперечливість сучасного природокористування. Основні напрями міжнародного економічного співробітництва в галузі екології. Перехід до моделі сталого розвитку як магістральний напрям вирішення глобальних екологічних проблем. Діяльність ООН щодо поліпшення екологічної ситуації у світі.

Світова продовольча проблема. Сутність продовольчої проблеми та головні її чинники. Продовольча проблема в країнах, що розвиваються. Основні шляхи розв'язання глобальної продовольчої проблеми. Ресурсно-енергетичний потенціал світової економіки. Поняття економічних ресурсів у контексті цивілізаційного розвитку. Міжнародні економічні відносини як сфера реалізації тенденцій ресурсокористування. Природні ресурси в системі міжнародних ринків. Сучасні тенденції ресурсокористування.

Тема 10. Економічна політика.

Економічна політика розвинутих країн: особливості економічної політики ЄС, неоліберальна економічна політика США. Економічна політика перехідних суспільств: теоретичні основи, моделі ринкової трансформації. Неоліберальна реструктуризація. Нові індустріальні країни (НІК). Імпортозаміщення. Макроекономічна стабільність. Інвестиційний бум. Економічна політика країн, що розвиваються: особливості стратегій розбудови ринкової економіки.

Міжнародна економічна політика. Сутність та основні види зовнішньоекономічної політики. Взаємозалежність суб'єктів світової економіки як об'єктивна передумова координації економічної політики. Координація міжнародної політики в системі ООН та через структуру СОТ. Інтеграція як вища форма міжнародної координації економічної політики. Економічні аспекти міжнародної безпеки.

ЧАСТИНА 2. «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»

ТЕМА 1. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА.

Предмет курсу “міжнародна економіка”. Міжнародна економічна система: сутність та структура. Міжнародні економічні відносини. Сукупність національних економік. Класифікація країн за рівнем соціально-економічного розвитку. Міжнародний поділ праці: сутність, форми та фактори. Особливості сучасного етапу розвитку світового господарства. Основні форми міжнародних економічних відносин. Рівні МЄВ. Принципи МЄВ. Основні суб'єкти МЄВ. Середовище розвитку МЄВ.

ТЕМА 2. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ.

Міжнародна економічна діяльність. Форми міжнародної економічної діяльності. Експорт та імпорт товарів та послуг. Контрактні та коопераційні угоди. Господарська діяльність за кордоном. Пряме та портфельне інвестування.

ТЕМА 3. СВІТОВА ТОРГІВЛЯ ТОВАРАМИ ТА ПОСЛУГАМИ.

Джерела міжнародної торгівлі. Причини міжнародної торгівлі. Значення зовнішньої торгівлі для національної економіки. Місце міжнародної торгівлі в системі МЄВ. Фактори, що впливають на розвиток міжнародної торгівлі. Основні показники міжнародної торгівлі. Структура світової торгівлі: товарна, географічна. Сучасні тенденції розвитку міжнародної торгівлі. Меркантилізм, теорія абсолютних і порівняльних переваг. Модель Хекшера-Оліна, парадокс Леонтьєва. Розвиток неотехнологічних моделей. Теорія економіки масштабу, технологічного розриву, циклу життя товару. Теорія конкурентоспроможності нації М. Портера. Зовнішньоторговельна політика її цілі. Державне регулювання міжнародної торгівлі. Протекціонізм. Вільна торгівля. Тарифні методи та нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Приховані методи торговельної політики. Фінансові методи торговельної політики. Роль СОТ у міждержавному регулюванні торгівлі товарами. Особливості, структура і динаміка міжнародної торгівлі послугами. Форми міжнародної торгівлі послугами. Фактори, що впливають на інтенсивну торгівлю послугами. Державне регулювання міжнародної торгівлі послугами. Роль СОТ у міждержавному регулюванні торгівлі послугами.

ТЕМА 4. СВІТОВИЙ ФІНАНСОВИЙ РИНОК.

Світовий фінансовий ринок. Структура світового фінансового ринку. Євровалюта. Інструменти запозичення на світовому фінансовому ринку. Особливості світового ринку позичкового капіталу. Міжнародні кредитно-фінансові інститути. Міжнародні фінансові центри. Суб'єкти міжнародного фінансового ринку. Міжнародний ринок валют. Міжнародний кредитний ринок. Ринок цінних паперів. Ринок довгострокових цінних паперів – фондовий ринок. Ринок фінансових деривативів. Міжнародні організації з регулювання валютно-кредитних відносин

ТЕМА 5. ПРЯМІ ІНВЕСТИЦІЇ ТА МІЖНАРОДНЕ ВИРОБНИЦТВО. Сутність, мотиви і форми міжнародного руху капіталу. Прямі й портфельна інвестиції. Фактори, що впливають на міжнародний рух капіталу. Об'єктивні основи міжнародної міграції капіталу. Особлива роль прямих іноземних інвестицій. Наслідки прямих зарубіжних інвестицій. Україна у світовому інвестиційному процесі. Міжнародне виробництво. Роль ТНК як «двигунів світової економіки», їх кількість, питома вага у світовому виробництві промислової продукції та торгівлі. Види транснаціональних корпорацій (ТНК), причини їх виникнення, їх зміст та діяльність, основні специфічні риси. Індекс

транснаціональності. Основні особливості діяльності ТНК. Трансфертні ціни. Роль ТНК у міжнародних економічних відносинах.

ТЕМА 6. МІЖНАРОДНИЙ КРЕДИТ.

Міжнародний ринок позичкового капіталу та його структура. Міжнародний кредит. Принципи міжнародного кредиту. Функції міжнародного кредиту. Суб'єкти світового кредитного ринку. Форми міжнародного кредиту. Лізинг, факторинг, форфейтинг. Зовнішня заборгованість.

ТЕМА 7. СВІТОВИЙ РИНОК ПРАЦІ.

Визначення світового ринку праці. Сегменти світового ринку праці. Нові риси світового ринку праці. Фактори, що впливають на світовий ринок праці. Сучасні тенденції світового ринку праці.

ТЕМА 8. МІЖНАРОДНА ТРУДОВА МІГРАЦІЯ.

Сутність і основні види міжнародної міграції робочої сили. Причини міжнародної міграції робочої сили. Регулювання міжнародних міграційних процесів. Іміграційна політика країн-імпортерів трудових ресурсів. Еміграційна політика країн-експортерів трудових ресурсів. Особливості формування й розвитку світового ринку праці.

ТЕМА 9. СВІТОВА ВАЛЮТНА СИСТЕМА.

Міжнародні валютні відносини. Валютна система. Національні, міжнародні й світові валютні системи та їх елементи. Еволюція світової валютної системи. Система золотого стандарту, Бреттон-Вудська і Ямайська системи. Європейська валютна система. Поняття валюти та її види. Конвертованість валюти. Валютний паритет і валютний курс. Міжнародна валютна ліквідність. Міжнародна розрахункова одиниця. Валютні ринки, їх види та структура. Об'єкти валютного ринку. Котування валют. Спот курс. Крос-курс. Основні валютні операції. Форвардні контракти. Валютні деривативи. Ф'ючерсні контракти. Свопи. Валютний арбітраж. Опціони. Валютний ринок України.

ТЕМА 10. МІЖНАРОДНІ РОЗРАХУНКИ.

Міжнародні розрахунки. Типи і види міжнародних розрахунків. Форми міжнародних розрахунків та їх характеристика (документарний акредитив, інкасо, банківський переказ, відкритий рахунок, розрахунки векселями та чеками).

ТЕМА 11. ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС ТА МАКРОЕКОНОМІЧНА РІВНОВАГА.

Платіжний баланс, його структура і методологія складання. Чинники, що впливають на платіжний баланс країни. Методи державного регулювання платіжного балансу.

ТЕМА 12. МІЖНАРОДНА РЕГІОНАЛЬНА ІНТЕГРАЦІЯ.

Міжнародна економічна інтеграція. Об'єктивні основи та суть економічної інтеграції. Види торгово-економічних союзів. Зона вільної торгівлі, митний союз, спільний ринок, економічний союз, повні економічна інтеграція. Європейські інтеграційні процеси. Європейський Союз. Інтеграція східноєвропейських країн. Північно-американська економічна інтеграція-НАФТА. Економічна інтеграція у Латинській Америці. Потенціал і особливості регіональної інтеграції країн Азії. Інтеграційні зусилля арабських країн. Взаємозв'язки країн Африки.

ТЕМА 13. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ.

Глобалізація як вища стадія інтернаціоналізації світової економіки. Визначення глобалізації. Передумови розвитку глобалізаційних процесів: виробничі, науково-технічні, та технологічні; організаційні; економічні; інформаційні; політичні; соціальні та культурні. Позитивні наслідки глобалізаційних процесів. Негативні наслідки, потенціальні проблеми та небезпеки глобалізації.

ТЕМА 14. ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ У СВІТОВУ ЕКОНОМІКУ.

Об'єктивна необхідність інтеграції України у світове господарство. Об'єктивні можливості інтеграції України у світову економіку. Основні напрямки, форми, суб'єкти зовнішньоекономічних відносин України. Роль економічної реформи в інтеграції України у світову економічну систему. Напрямки адаптації України до міжнародного поділу праці.

ЧАСТИНА 3. «МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ»

Тема 1. Система міжнародних фінансів.

Предмет вивчення науки про міжнародні фінанси. Система міжнародних фінансів та її функції. Суб'єкти міжнародних фінансів. Міжнародні фінанси у сучасному світовому господарстві. Міжнародна фінансова політика. Сутність, виміри та форми прояву фінансової глобалізації. Наслідки фінансової глобалізації. Світові фінансові кризи.

Тема 2. Заборгованість у системі міжнародних фінансів.

Сутність, структура, наслідки існування зовнішнього боргу та основні показники вимірювання зовнішнього боргу. Міжнародні валютно-кредитні і фінансові організації у сфері управління зовнішнім боргом. Реструктуризація зовнішнього боргу в системі методів управління зовнішнім боргом.

Тема 3. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції.

Елементи валютно-фінансової системи. Етапи формування світової валютної системи. Європейська валютна система. Валютно-фінансова конвергенція як передумова створення Європейського валютного союзу. Монетарні і фіскальні аспекти інтеграції в межах Європейського валютного союзу.

Тема 4. Міжнародні розрахунки та їх організаційні засади.

Економічні основи міжнародних розрахунків та їх організаційні засади. Порівняльна характеристика основних форм міжнародних розрахунків. Документарні і недокументарні форми міжнародних розрахунків. Авансова форма розрахунків. Розрахунки за відкритим рахунком. Інкасо. Документарний аккредитив. Види аккредитивів у міжнародній практиці.

Тема 5. Платіжний баланс країн світу. Платіжний баланс як інструмент міжнародно-фінансового аналізу. Методика складання платіжного балансу та класифікація його статей. Сучасні тенденції врівноваження платіжних балансів країн світу.

Тема 6. Світові фінансові центри. Головні світові фінансові центри. Стадії розвитку міжнародного фінансового центру. Основні елементи й умови міжнародного фінансового центру. Офшорні зони в системі світових фінансових центрів. Способи використання офшорних центрів. Трансферт прибутку за допомогою заниження чи завищення цін.

Тема 7. Світовий фінансовий ринок та його структура. Фінансові ресурси світового господарства та механізм їх перерозподілу. Міжнародні фінансові активи та їх властивості. Міжнародні валютно-фінансові потоки. Світовий фінансовий ринок. Сутність і структура, моделі фінансового ринку. Особливості державного регулювання фінансового ринку. Фінансових ринків. Загальна характеристика міжнародної банківської справи (ТНБ). Загальна характеристика фінансів ТНК. Загальна характеристика міжнародних портфельних інвестицій. Ринки золота: поняття, класифікація, особливості функціонування.

Тема 8. Міжнародний валютний ринок. Поняття валютного ринку. Сутність міжнародного валютного ринку. Передумови створення сучасних валютних ринків та їхні особливості. Загальна характеристика валютних ринків. Функції, основний товар та суб'єкти валютних ринків. Види валютних ринків. Структура валютного ринку. Об'єми ринку та його розвиток. Механізми валютного ринку. Інструменти валютного ринку. Угоди на міжнародному валютному ринку. Урядове втручання в діяльність валютних ринків. Ринок євровалют. Сучасні тенденції розвитку міжнародного валютного ринку.

Тема 9. Міжнародний ринок цінних паперів. Сутність фондового ринку та ринку цінних паперів. Сегментація міжнародного ринку цінних паперів. Інвестиційний капітал. Постачальники та споживачі інвестиційного капіталу. Посередники на ринку цінних паперів. Ризик інвестування. Етапи і тенденції розвитку світового фондового ринку. Класифікація цінних паперів. Міжнародний ринок титулів власності. Міжнародний ринок акцій. Міжнародний ринок облігацій. Міжнародний ринок фінансових деривативів. Первинний та вторинний ринок цінних паперів. Принципи формування портфеля акцій інвестора. Основні показники діяльності ринку цінних паперів. Визначення ринкової вартості акцій. Визначення вартості облігацій.

Тема 10. Міжнародний ринок боргових цінних паперів. Інструменти зовнішнього фінансування. Інструменти світового ринку боргових цінних паперів. Довгострокові боргові папери. Класифікація облігацій. Базові характеристики облігацій. Облігації з фіксованою та плаваючою ставками. Короткострокові боргові папери. Середньострокові боргові папери. Структура світового ринку боргових цінних паперів. Ринок короткострокових боргових паперів.

Тема 11. Міжнародний кредит. Міжнародний ринок банківських кредитів. Міжнародний кредит як економічна категорія. Форми міжнародного кредиту. Основи організації міжнародного кредитування. Міжнародний лізинг. Міжнародний факторинг. Міжнародний форфейтинг. Сек'юритизація міжнародних кредитів.

Тема 12. Міжнародна банківська справа, страхування та оподаткування. Розвиток міжнародної банківської діяльності. Сучасні тенденції в міжнародній банківській справі. Банківська система України на тлі міжнародних тенденцій. Основи банківського нагляду та регулювання. Міжнародні податкові відносини і уникнення подвійного оподаткування. Міжнародний досвід функціонування страхових ринків. Міжнародне перестраховання як необхідний елемент залучення українського страхового ринку в міжнародні ринки страхування і перестраховання.

ЧАСТИНА 4. “МІЖНАРОДНА СТАТИСТИКА”

Тема 1. Предмет, методи і завдання міжнародної статистики. Міжнародна статистика як наука. Предмет і методи міжнародної статистики. Завдання міжнародної статистики. Напрямки розвитку сучасної міжнародної статистики. Міжнародні статистичні органи і Статистична комісія ООН. Статистичне управління Європейського співтовариства (Євростат). Статистичні органи зарубіжних країн.

Тема 2. Класифікації у міжнародній статистиці. Основні класифікації міжнародної статистики. Міжнародна стандартна галузева класифікація, принципи її побудови та основні розділи. Особливості класифікації видів економічної діяльності в Україні.

Стандартна міжнародна торгова класифікація. Особливості гармонізованої системи опису і кодування товарів. Міжнародна стандартна класифікація занять.

Тема 3. Міжнародна статистика населення і рівня життя. Основні джерела статистичної інформації про населення країн світу. Демографічні показники структури населення. Динаміка чи-сельності населення. Статистичні показники доходів і витрат населення. Диференціяція населення за рівнем доходів. Статистичні показники житлових умов, рівня освіти, охорони здоров'я. Узагальнюючі показники рівня життя у світовій практиці.

Тема 4. Міжнародна статистика праці. Міжнародна організація праці. Основні категорії трудових ресурсів. Економічно активне і неактивне населення. Статистичні показники зайнятості та безробіття. Форми заробітної плати, що використовуються у міжнародній статистиці. Статистичні показники продуктивності праці. Показник глобальної продуктивності праці.

Тема 5. Міжнародна система національних рахунків. Етапи розвитку міжнародної системи національних рахунків. Загальні принципи побудови системи національних рахунків. Характеристика системи національних рахунків. Національні особливості застосування СНР в різних країнах світу.

Тема 6. Міжнародна статистика макроекономічних показників. Поняття внутрішнього валового продукту (ВВП) та валового національного доходу (ВНД). Методи їх розрахунку: виробничий, розподільний, кінцевого використання. Структура та динаміка ВВП. Методи переоцінки валового внутрішнього продукту та національного доходу в порівнянних цінах. Міжнародні зіставлення показників валового внутрішнього продукту та валового національного доходу.

Тема 7. Міжнародна статистика національного багатства і капітальних вкладень. Поняття національного багатства та його складових. Види оцінки національного багатства. Система показників простого і розширеного відтворення основного капіталу. Методи розрахунку амортизації: метод прискореної амортизації, метод постійного відсотка та кумулятивний метод. Поняття капітальних вкладень в міжнародній статистиці, їх склад, методи оцінки. Джерела статистичних даних про національне багатство.

Тема 8. Статистика міжнародної торгівлі та зовнішньоекономічних зв'язків. Основні завдання статистики міжнародної торгівлі та зовнішньоекономічних зв'язків. Система статистичних показників міжнародної торгівлі. Статистична оцінка експорту та імпорту. Статистичні показники міжнародної торгівлі товарами та послугами. Основні види цін в міжнародній торгівлі. Зовнішньоекономічний оборот та зовнішньоторговельний баланс. Статистичні показники ефективності зовнішньоекономічних зв'язків.

Тема 9. Міжнародна статистика фінансів. Міжнародні фінансові організації, їх роль. Джерела статистичної інформації міжнародних фінансових організацій. Валютний ринок, основні статистичні показники світового ринку валют. Методи розрахунку валютних курсів. Узагальнюючі характеристики ринку цінних паперів. Статистичній

аналіз інфляції у світовій економіці. Платіжний баланс: сутність, структура. Аналіз платіжного балансу.

Тема 10. Зіставлення міжнародних макроекономічних показників. Етапи програми міжнародних зіставлень ООН. Характеристика Європейської програми зіставлень. Методологічні основи міжнародних зіставлень. Паритет купівельної спроможності валюти, його сутність та особливості. Участь України у програмі міжнародних зіставлень ООН.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

СВІТОВА ЕКОНОМІКА

1. Поняття світової економіки та основні етапи її становлення.
2. Загальноцивілізаційні економічні ознаки та критерії.
3. Ознаки структуризації світового господарства та головні елементи міжнародної економічної системи.
4. Поглиблення інтернаціоналізації, технологічний поступ та розвиток міжнародних виробничих систем.
5. Головні елементи глобальної економіки.
6. Сутність та механізм регулювання світової економічної рівноваги.
7. Суть, ознаки та особливості сучасної економічної глобалізації.
8. Взаємозв'язок глобалізації та регіоналізації.
9. Економічна інтеграція: рівні, напрями і наслідки.
10. Міжнародні регіональні інтеграційні утворення.
11. Фактори та моделі економічного розвитку.
12. Циклічність економічного розвитку.
13. Інтеграція України до світового господарства.
14. Суть та основні риси транснаціоналізації, масштаби діяльності транснаціональних корпорацій.
15. Глобальні інвестиційні цикли. Особливості функціонування ТНК.
16. Транснаціоналізація середніх та малих фірм і модифікація управлінських систем
17. Організаційна стратегія ТНК, стратегічні альянси транснаціональних фірм.
18. Суть, структура та динаміка міжнародної торгівлі.
19. Теорії міжнародної торгівлі.
20. Світовий ринок послуг.
21. Торговельна політика та економічні інститути, що її регулюють.
22. Міжнародна міграція капіталу: сутність, фактори, форми.
23. Прямі та портфельні інвестиції: переваги і недоліки.
24. Позиковий капітал як один з елементів міжнародного руху капіталів.
25. Особливості сучасного міжнародного руху капіталу.
26. Стан та проблеми безпечного інвестування в Україні.
27. Фінансові ринки.

28. Фондові біржі.
29. Фінансові інновації на світовому фінансовому ринку.
30. Кризи новітньої світової фінансової системи. Проблеми реформування МВФ та СБ.
31. Комерційні та некомерційні форми трансферу технологій.
32. Стратегії та економіка трансферу технологій.
33. Сутність та структура світового ринку праці.
34. Масштаби, форми й основні напрями сучасних міграційних процесів.
35. Основні світові центри залучення робочої сили.
36. Наслідки переміщення трудових ресурсів
37. Україна в процесі міжнародної трудової міграції.
38. Регулювання міжнародної міграції робочої сили.
39. Умови формування і різностадійність розвитку світового господарства.
40. Загальні закономірності зміни галузевої структури світової економіки.
41. Світові промислові комплекси.
42. Передумови та етапи формування ЄС.
43. Інституції ЄС та інтегрована система управління.
44. Єдиний внутрішній ринок та спільний бюджет ЄС.
45. Формування Європейської валютної системи та створення Європейського валютного союзу.
46. Структурна та науково-технічна політика ЄС.
47. НАФТА і розвиток економічної інтеграції в Північній Америці.
48. Специфіка міжнародного поділу праці в Азійсько-Тихоокеанському регіоні (АТР).
49. Посилення економічної взаємозалежності країн АТР.
50. Характеристика інтеграційних угруповань в АТР.
51. Основні напрями функціонування та принципи розбудови АТЕС.
52. Економічна інтеграція країн СНД – як організація співробітництва пострадянських держав.
53. Україна та СНД : проблеми та перспективи співпраці.
54. Загальна характеристика країн з розвинутою економікою.
55. Основні моделі економіки розвинутих країн.
56. Державна власність та регулювання соціально-економічних відносин в економічно розвинутих країнах.
57. Банки, фінансова система і антимонопольні заходи економічно розвинутих держав.
58. Країни ОЕСР у системі міжнародних економічних відносин.
59. Загальна характеристика східноєвропейських країн.
60. Зовнішньоекономічні відносини східноєвропейських країн.
61. Головні риси країн, що розвиваються та їх місце в світовій економіці.
62. Соціально-економічна структура та динаміка економічного зростання в країнах, що розвиваються.

63. Структура економіки та характеристика основних галузей в країнах, що розвиваються.
64. Зовнішньоекономічні зв'язки країн, що розвиваються.
65. Оцінка сучасної екологічної ситуації в світі.
66. Діалектика взаємодії суспільства з навколишнім середовищем.
67. Суперечливість сучасного природокористування. Генезис екологічної кризи.
68. Основні напрями міжнародного економічного співробітництва в галузі екології.
69. Перехід до моделі сталого розвитку як магістральний напрям вирішення глобальних екологічних проблем.
70. Особливості екологічної ситуації в розвинутих країнах, країнах «третього світу» та країнах з перехідною економікою.
71. Міжнародне співробітництво в реалізації глобальних екологічних проектів.
72. Діяльність ООН щодо поліпшення екологічної ситуації в світі.
73. Основні шляхи та механізми розв'язання глобальної продовольчої проблеми.
74. Використання глобальних ресурсів палива та сировини: сутність проблеми.
75. Україна в контексті глобальних питань видобутку й споживання природних ресурсів.
76. Практичні шляхи розв'язання глобальної ресурсно-енергетичної проблеми.
77. Економічна політика країн з розвинутою економікою.
78. Економічна політика перехідних суспільств.
79. Економічна політика країн, що розвиваються.
80. Координація міжнародної політики в системі ООН.
81. Здійснення міжнародної економічної політики через структуру СОТ.
82. Економічні аспекти безпеки світової економіки.
83. Взаємозалежність суб'єктів світової економіки як об'єктивна передумова координації економічної політики.
84. Місце та роль України у світовій економічній системі.

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

1. Міжнародна економічна система: сутність та структура.
2. Що таке світовий фінансовий ринок? Функції світового фінансового ринку. 3. Що таке міжнародні валютні відносини
4. Міжнародна економічна діяльність, її суб'єкти та форми.
5. Структура світового фінансового ринку.
6. Що таке валютна система.
7. Середовище міжнародної економічної діяльності: структуризація та особливості.
8. Види забов'язань на міжнародному ринку цінних паперів.
9. Національна валютна система її функції та елементи.
10. Що таке інтернаціоналізація господарських зв'язків? Як ви розумієте інтернаціоналізацію на макрорівні і мікрорівні.
11. Похідні фінансові інструменти (деривативи).
12. Світова валютна система її головна задача та елементи.
13. Екстернальний та інтернальний шляхи інтернаціоналізації. Транснаціоналізація.

14. Що таке міжнародний рух капіталу. Які причини вивозу капіталу?
15. Що таке національна валюта, валютний курс і валютний паритет, іноземна валюта, світові гроші?
16. Світовий ринок та його основні риси.
17. Міжнародний рух капіталу та його наслідки для країн експортерів та країн імпортерів капіталу.
18. Що таке міжнародна рахункова одиниця, резервна валюта?
19. Світове господарство. Характерні риси сучасного світового господарства.
20. Класифікація форм міжнародного руху капіталу.
21. Що таке конвертованість валюти?
22. Міжнародна економіка та її основні ознаки.
23. Дайте визначення основних понять в галузі прямих інвестицій (пряма зарубіжна інвестиція, підприємство з прямими зарубіжними інвестиціями, прямий інвестор)
24. Розкрити зміст поняття міжнародна валютна ліквідність.
25. Розкрити зміст понять “відкрита економіка” та “автаркія”. Переваги відкритої економіки.
26. Дайте визначення поняттям “транснаціональна корпорація”, афілійовані компанії, дочірнє підприємство, асоційоване підприємство, філія.
27. Еволюція світової валютної системи. Охарактеризувати систему золотого стандарту.
28. Показники відкритості економіки.
29. Назвіть основні причини виникнення ТНК.
30. Еволюція світової валютної системи. Охарактеризувати Бреттон-Вудську валютну систему.
31. Суспільний поділ праці і міжнародний поділ праці.
32. Які сучасні концепції ТНК ви знаєте? Розкрийте їх зміст.
33. Еволюція світової валютної системи. Охарактеризувати Ямайську валютну систему.
34. Сутність міжнародної спеціалізації виробництва.
35. Назвіть основні мотиви прямого закордонного інвестування ТНК. Які економічні детермінанти приймаючих країн ви знаєте?
36. Що таке валютні ринки і які їх функції?
37. Сутність міжнародного кооперування виробництва.
38. Що таке портфельні інвестиції і які основні види цінних паперів, в які здійснюються портфельні інвестиції?
39. Що таке операції “своп” та валютний арбітраж. Що таке опціон та його види? 40. Групи країн у міжнародній економіці.
41. Що таке світовий ринок позичкових капіталів та його структура?
42. В чому відмінність форвардних валютних контрактів від ф’ючерсних?
43. Розвинуті країни та їх роль у світовій економіці.
44. Міжнародний кредит та його принципи і функції.
45. Що таке міжнародні розрахунки, форми та особливості зовнішньоекономічних розрахунків.
46. Спільні риси країн, що розвиваються.
47. Класифікація форм міжнародного кредиту.
48. Документарний акредитив.
49. Сутність “периферійного капіталізму” у країнах, що розвиваються.

50. Що показує індекс транснаціональності і як він розраховується ?
51. Документарне інкасо.
52. Дві моделі “нових індустріальних країн”.
53. Що таке трансфертні ціни та цілі їх застосування?
54. Банківський переказ. Розрахунки за відкритим рахунком.
55. Міжнародна економічна діяльність.
56. Світовий ринок праці.
57. Платіжний баланс країни та його структура.
58. Форми міжнародної економічної діяльності
59. Міжнародна міграція. Міжнародна міграція робочої сили та її причини.
60. Фактори, що впливають на платіжний баланс.
61. Міжнародна торгівля в системі МЕВ. Експорт, імпорт, торговельне сальдо, торговельний обіг.
62. Направлення міжнародної міграції робочої сили.
63. Міжнародна економічна інтеграція. Визначення та передумови інтеграції
64. Теорії міжнародної торгівлі. Меркантилізм.
65. Фактори, що впливають на міжнародну міграцію робочої сили .
66. Цілі міжнародної економічної інтеграції.
67. Теорія абсолютних переваг А. Смита.
68. Переваги, що отримують країни, які імпортують робочу силу.
69. Типи інтеграційних об'єднань.
70. Теорія порівняльних переваг Д. Рікардо.
71. Переваги країн, що експортують робочу силу.
72. Охарактеризувати процеси, що ведуть до глобалізації.
73. Теорія факторів виробництва Е. Хекшера, Б. Оліна.
74. Класифікація форм міжнародної міграції робочої сили.
75. Дати визначення поняттю глобалізація світової економіки та яки сфери світової економіки вона охоплює?
76. Парадокс Леонт'єва.
77. Основні передумови інтеграції України у сучасну світо господарську систему. 78. Європейський союз. Етапи формування.
79. Структура міжнародної торгівлі.
80. Особливості, фактори та шляхи інтеграції України у світову господарську систему.
81. В яких процесах виявляється сучасна глобалізація світової економіки?
82. Інструменти торгової політики. Тарифні та нетарифні методи регулювання.
83. Внутрішні фактори, що впливають інтеграційні процеси України.
84. Як проявляється глобалізація на макроекономічному і мікроекономічному рівні?
84. Особливості, структура і динаміка міжнародної торгівлі послугами.
85. Роль зовнішньоекономічних факторів на інтеграційні процеси України.
86. Які позитивні наслідки глобалізаційних процесів? Які загрози несуть глобалізаційні процеси.
87. Види торгуємих послуг. Форми міжнародної торгівлі послугами.
88. Формування інтеграційних пріоритетів України.
89. Проблеми інтеграції України у світову економіку

МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ

1. Система міжнародних фінансів Предмет вивчення науки про міжнародні фінанси.
2. Система міжнародних фінансів та її функції. Суб'єкти міжнародних фінансів.
3. Міжнародні фінанси у сучасному світовому господарстві.
4. Міжнародна фінансова політика.
5. Сутність, виміри та форми прояву фінансової глобалізації. Наслідки фінансової глобалізації. Світові фінансові кризи.
6. Заборгованість у системі міжнародних фінансів
7. Сутність, структура, наслідки існування зовнішнього боргу та основні показники вимірювання зовнішнього боргу.
8. Міжнародні валютно-кредитні і фінансові організації у сфері управління зовнішнім боргом.
9. Реструктуризація зовнішнього боргу в системі методів управління зовнішнім боргом.
10. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції
11. Елементи валютно-фінансової системи.
12. Етапи формування світової валютної системи.
13. Європейська валютна система.
14. Валютно-фінансова конвергенція як передумова створення Європейського валютного союзу.
15. Монетарні і фіскальні аспекти інтеграції в межах Європейського валютного союзу.
16. Міжнародні розрахунки та їх організаційні засади
17. Економічні основи міжнародних розрахунків та їх організаційні засади.
18. Порівняльна характеристика основних форм міжнародних розрахунків.
19. Документарні і недокументарні форми міжнародних розрахунків.
20. Авансова форма розрахунків.
21. Розрахунки за відкритим рахунком. Інкасо.
22. Документарний аккредитив.
23. Види акредитивів у міжнародній практиці.
24. Платіжний баланс країн світу
25. Платіжний баланс як інструмент міжнародно-фінансового аналізу.
26. Методика складання платіжного балансу та класифікація його статей.
27. Сучасні тенденції врівноваження платіжних балансів країн світу.
28. Світові фінансові центри. Головні світові фінансові центри.
29. Стадії розвитку міжнародного фінансового центру. Основні елементи й умови міжнародного фінансового центру.
30. Офшорні зони в системі світових фінансових центрів. Способи використання офшорних центрів.
31. Трансферт прибутку за допомогою заниження чи завищення цін.
32. Світовий фінансовий ринок та його структура
33. Фінансові ресурси світового господарства та механізм їх перерозподілу.
34. Міжнародні фінансові активи та їх властивості.
35. Міжнародні валютно-фінансові потоки.
36. Світовий фінансовий ринок.

37. Сутність і структура, моделі фінансового ринку.
38. Особливості державного регулювання фінансового ринку. фінансових ринків.
39. Загальна характеристика міжнародної банківської справи (ТНБ).
40. Загальна характеристика фінансів ТНК.
41. Загальна характеристика міжнародних портфельних інвестицій.
42. Ринки золота: поняття, класифікація, особливості функціонування.
43. Міжнародний валютний ринок. Поняття валютного ринку.
44. Сутність міжнародного валютного ринку.
45. Передумови створення сучасних валютних ринків та їхні особливості. Загальна характеристика валютних ринків.
46. Функції, основний товар та суб'єкти валютних ринків.
47. Види валютних ринків.
48. Структура валютного ринку. Об'єми ринку та його розвиток.
49. Механізми валютного ринку. Інструменти валютного ринку.
50. Угоди на міжнародному валютному ринку.
51. Урядове втручання в діяльність валютних ринків.
52. Ринок євровалют.
53. Сучасні тенденції розвитку міжнародного валютного ринку.

МІЖНАРОДНА СТАТИСТИКА

1. Предмет міжнародної статистики.
2. Методи міжнародної статистики.
3. Міжнародні статистичні організації.
4. Основні класифікації міжнародної статистики.
5. Міжнародна стандартна торгова класифікація та класифікація за-нять.
6. Особливості класифікації видів економічної діяльності в Україні.
7. Світові переписи населення.
8. Демографічні показники структури населення.
9. Статистичні показники інтенсивності демографічних процесів.
10. Джерела статистичної інформації з природного та механічного руху населення в окремих країнах.
11. Основні риси сучасної демографічної ситуації в Україні та інших країнах світу.
12. Темпи зростання і приросту населення в усьому світі та на континентах зокрема.
13. Статистичні показники доходів і витрат населення.
14. Показники міжнародної статистики заробітної плати.
15. Номінальна і реальна заробітна плата.
16. Диференціація населення за рівнем життя.
17. Статистичні показники трудових ресурсів.
18. Статистичні показники економічно активного і неактивного населення.
19. Статистичні показники зайнятості і безробіття.
20. Статистичні показники продуктивності праці.
21. Глобальна продуктивність праці.
22. Система національних рахунків.

23. Принципи побудови системи національних рахунків.
24. Характеристика системи національних рахунків.
25. Національні особливості застосування системи національних рахунків у різних країнах світу.
26. Основні макроекономічні показники.
27. Валовий внутрішній продукт та валовий внутрішній дохід.
28. Методика розрахунку ВВП виробничим методом.
29. Методика розрахунку ВВП на стадії кінцевого використання.
30. Методика розрахунку ВВП розподільним методом.
31. Методи переоцінки ВВП.
32. Міжнародні зіставлення ВВП і ВНД.
33. Поняття і склад національного багатства.
34. Джерела статистичної інформації про національне багатство.
35. Види статистичних оцінок національного багатства.
36. Вартісні оцінки основного капіталу.
37. Методи розрахунку амортизації.
38. Поняття капітальних вкладень у міжнародній статистиці.
39. Джерела фінансування капітальних вкладень, їх відображення в СНР.
40. Завдання статистики міжнародної торгівлі.
41. Система статистичних показників міжнародної торгівлі та зовнішньоекономічних зв'язків.
42. Статистична оцінка експорту та імпорту.
43. Види внутрішніх цін на товари і послуги окремих країн, світові ціни.
44. Зовнішньоторговельний оборот та зовнішньоторговельний баланс.
45. Статистичні показники ефективності зовнішньоекономічних зв'язків.
46. Міжнародні фінансові організації.
47. Основні статистичні показники світового ринку валют.
48. Види валютних курсів.
49. Індекс Доу-Джонса.
50. Індeksi динаміки ринку цінних паперів.
51. Узагальнюючі показники ринку цінних паперів.
52. Міжнародні фондові біржі.
53. Статистичні показники діяльності валютних і фондових бірж.
54. Статистичний аналіз інфляції у світовій економіці.
55. Індекс інфляції.
56. Сутність і структура платіжного балансу.
57. Зв'язок платіжного балансу та системи національних рахунків.
58. Характеристика Європейської програми зіставлень.
59. Статистична діяльність країн — учасниць Європейської програми зіставлень.
60. Методологічні засади міжнародних зіставлень.
61. Паритет купівельної спроможності валюти, його сутність.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ, ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВСТУПНИКІВ

Структура екзаменаційного білету з фахового випробування: Екзаменаційний білет з фахового випробування включає тести з навчальних курсів підготовки бакалаврів:

- Світова економіка;
- Міжнародна економіка;
- Міжнародні фінанси;
- Міжнародна статистика.

Екзаменаційний білет представлений у вигляді тестових завдань відкритої форми одного рівня складності, де наведено чотири або п'ять варіантів відповідей, серед яких лише одна правильна. Загальна кількість тестових завдань у одному білеті 25, які охоплюють основні розділи програми. Тривалість тестування 60 хвилин. Фахові випробування оцінюються за стобальною шкалою (від 100 до 200), кожна правильна відповідь – 4,8 бала. Перевірка тестових завдань здійснюється автоматизованою системою за ключами правильних відповідей. Загальна кількість балів знаходиться шляхом підсумовування балів за виконання окремих тестових завдань +80 балів. Вступник, який набрав менше 100 балів із вступного випробування, отримує оцінку «не склав».

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

СВІТОВА ЕКОНОМІКА

Основна:

1. Світова економіка: підручник / за редакцією А.П. Голікова, О.А. Довгаль. — Х.:ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2014—349с.
2. Світова економіка: підручник / за редакцією О.І.Шниркова, В.І. Мазуренка, О.І.Рогача. — К. :ВПЦ Київський ун-т, 2018. 2014—616с.
3. Філіпенко А.С., Будкін В.С., Рогач О.І., Заблоцька Р.О., Копистира А.М. Світова економіка: Підручник для студ. екон. спец. ВНЗ / С.В. Головка (голов.ред.). — К. : Либідь, 2007. — 638с.
4. Козак Ю.Г. Світова економіка: навчальний посібник / Ю.Г.Козак (голов. ред.).— К.:ЦНЛ, 2010. – 328с.
5. Економічна теорія. Міжнародна економіка: підручник за редакцією В.М.Тарасевича. – К: Знання, 2012.– 143с.
6. Шевченко О.О. Міжнародна економіка: навч. посібник для самостійного вивчення дисципліни (для студентів економічних спеціальностей денної форми навчання)/О.О. Шевченко.–Краматорськ: ДДМА, 2010.–180 с.

Додаткова:

7. Гражевська Н.І. Економічні системи епохи глобальних змін. – К.: Знання, 2008.

– 431с.

8. Гурова И.П. Мировая экономика: Учебник. — 2-е изд. М.: Омега-Л, 2008.
9. Економіка зарубіжних країн. – К.: Видавництво ЦУЛ, 2008.
10. Киндлбергер Ч. Мировые финансовые кризисы: мании, паники и крахи / Ч. Киндлбергер, Р. Алибер. – Санкт-Петербург : Питер, 2010. – 544 с.
11. Козак Ю.Г. Лук'яненко Д.Г. Макогон Ю.В. та ін. Міжнародна економіка: Навчальний посібник.- К., 2004.
12. Колесов В.П., Кулаков М.В. Международная экономика: Учебник для студентов вузов, обучающихся по экон. спец.— М. : Инфра-М, 2004.
13. Малкова И.В. Мировая экономика в вопросах и ответах: учеб.пособие. - М.: ТК Велби, изд-во Проспект, 2005. – 272 с.
14. Мировая экономика: Учебник / под ред. Ю.А. Щербани- на. - 3-е изд. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2009.
15. Мировая экономика и международные экономические отношения: Учебник / под ред. А.С. Булатова и Н.Н. Ливенцева. — М.: Магистр, 2008.
16. Мировая экономика: учебник / В.К.Ломакин. – 3-е изд., перераб. И доп. – М.:ЮНИТИ-ДАНА, 2007. - 671 с.
17. Мировая экономика: Учебник / В.М. Кудров. – 2-е издание., стер. – М.: Юстицинформ: Омега-Л, 2010. – 512 с.
18. Мировая экономика: Учебное пособие. Отв. ред. Б.М. Макалярский. - М., 2003.
19. Міжнародна економіка: підруч. Для студ. вищ. навч. закл./ Козак Ю.Г., Лук'яненко Д.Г., Макогон Ю.В. та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 560 с.
20. Мокій А.І, Янків М. Д., Яхно Т.П., Горін Н. В. Регулювання світової економіки: Навч.-метод посібник для самост. вивчення дисципліни / Укоопспілка; Львівська комерційна академія — Л. : Видавництво Львівської комерційної академії, 2004. — 204с. — Бібліогр.: с. 200-202. — ISBN 966-8561-04-X.
21. Одягайло Б. М. Міжнародна економіка: Навч. посіб. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2006. – 407 с.
22. Раджабова З.К. Мировая экономика: Учебник. – 3-е изд., перераб. И доп. – М.: ИНФРА-м, 2010. – 304 С.
23. Старостіна А.О., Длігач А.О., Богомаз Н.В. Економіка зарубіжних країн. – К.: Знання, 2009. – 454 с.
24. Філіпенко А.С., Будкін В.С., Бураковський та ін. Економічна глобалізація: Підручник / за ред. Філіпенко А.С. — К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. – 543 с.
25. Хинштейн А., Мединский В. Кризис. – М.:ЗАО «ОЛМА Медиа Групп», 2009. – 464 с.
26. Шевчук В.О. Міжнародна економіка: теорія і практика: Підручник. – 2-ге видання, перероблене і доповнене. – К.: Знання, 2008. – 663с.
27. Шкваря Л.В. Мировая экономика в вопросах и ответах. — М.: Эксмо, 2006.

28. Шкваря Л.В. Мировая экономика. Схемы и таблицы / Л.В. Шкваря. 2-е изд., перераб и доп.— М.: Эксмо, 2011. -391 с.

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

Основна

1. Гронтковська Г.Е. Міжнародна економіка. ЦНЛ. – 2014. – 382 с.
2. Киреев А. Международная экономика: В 2-х ч. / А.Киреев. - М.: Международные отношения, 2001. – 420 с.
3. Киреев А. Международная экономика. В двух частях.- М.: Международные отношения, 2003. – ч.1 – 416 с., ч.2 – 488 с.
4. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях: Навчальний посібник. / Ю.Г. Козак, В.В. Ковалевський, К.І. Ржепішевський.– Київ: “Центр навчальної літератури”, 2004. – 676 с.
5. Козак Ю.Г., Макогон Ю.В., Логвінова Н.С., Барановська М.І., Московченко О.М., Захарченко О.В. Кредитно-модульний курс з міжнародної економіки: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 296 с.
6. Міжнародна економіка: Навч.-метод. Посібник для самост. вивч. дисц. / За ред. проф. А.М. Поручника. – К.: КНЕУ, 2005. – 160 с.
7. Міжнародна економіка. Підручник./ За ред. А. О. Задої, В. М. Тарасевича –К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416 с.
8. Міжнародна економіка: Підручник / А.П. Румянцев, Г.Н. Климко, В.В.Рокоча та ін., За ред. А.П. Румянцева. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2004. – 449 с.
9. Міжнародна економіка: Підручник/ А.П.Румянцев, Г.Н. Климко, В.В.Рокоча та ін.; - К.: Знання, 2006. – 479 с.
10. Міжнародна економіка: Навчальний посібник. За загальною редакцією Сахарова В.Є. – К.: Національна академія управління, 2007. – 432 с.
11. Международные экономические отношения: Ученик /Под ред. И.П. Фаминского.- М.: Юристъ, 2001. – 847 с.
12. Міжнародна економіка: Підручник / За ред. В.М. Тарасевича. — К.: Центр навчальної літератури, 2006. — 224 с.
13. Міжнародна економіка: підручник / Д. Г. Лук’яненко, А. М. Поручник, Я. М. Столярчук – К.: КНЕУ, 2014. – 762.с.
14. Румянцев А. П. Міжнародна економіка: Навч. посібник. / А.П. Румянцев, Ю.О. Коваленко. — К.: Центручбової літератури, 2007 — 296 с.
15. Світова економіка: Підручник /А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, О.І. Рогач та ін. - К.: Либідь, 2007. – 640 с.
16. Філіппенко А.С. Міжнародні економічні відносини. Історія. / А.С. Філіпченко. - К.: Либідь, 2006. – 308 с. Додаткова
17. Азарян Е.М.Международный маркетинг. / Е.М. Азарян. – Х.: Студцентр, 2003. – 297 с.
18. Амеліна І В. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / І.В. Амеліна, Т.Л. Попова, С.В. Владимиров. - К. : «Центр учбової літератури», 2013. - 256 с.
19. Вехи экономической мысли. – Т.6. – Международная экономика / Под общ. Ред. А. Киреева. – М.: ТЕИС, 2006. – 720 с.

20. Декрет Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» від 19.02.93 № 15-93. Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/15-93>
21. Економіка зарубіжних країн / За ред. Козака Ю. - К.: ЦУЛ, 2003. – 252 с.
22. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність” від 16.04.1991 № 959-ХІІ. Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
23. Закон України “Про режим іноземного інвестування” від 19.03.1996 №93/96-ВР. Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/93/96-вр>
24. Карпухина Е.А. Международные стратегические альянсы. Опыт исследования. / Е.А. Карпухина. – М.: Издательство «Дело и Сервис», 2004. – 176 с.
25. Кругман П.Р., Оберсфельд М. Международная экономика. Теория и политика./ П.Р. Кругман. – М.: МГУ/ЮНИТИ, 1997. – 799 с.
26. Линдерт П. Экономика мирохозяйственных связей./ П. Линдерт – М.: Прогресс, 1992. – 520 с.
27. Липов В. В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль І. Світова система господарювання. Навчально-практичний посібник. - К.: “Видавничий дім “Професіонал”, 2008. - 368 с.
28. Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль ІІ. Міжнародні ринки та форми міжнародної економічної взаємодії. Навчально-практичний посібник. - К.: “Видавничий дім «Професіонал”, 2008. - 368 с.
29. Макуха С.М. Україна в міжнародних економічних відносинах в умовах глобалізації. / С.М. Макуха. - Х.: Легос, 2003. – 453 с.
30. Міжнародна економіка та міжнародні відносини. Практикум/ Козик В.В. та інш. - К.: Вікар, 2003. – 460 с.
31. Міжнародні організації: Навчальний посібник / За редакцією Ю.Г.Козака, В.В. Ковалевського. – Київ: ЦУЛ, 2003. – 288 с.
32. Митний кодекс України Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 13.03.2012 № 4495-VІ. Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
33. Новицький В.Є Міжнародна економічна діяльність України: Підручник. – К.: КНЕУ, 2003. – 948 с.
34. Приतिकіна О.Л. Міжнародні організації в системі світогосподарських зв'язків: Навч. посібник. / О.Л. Приикін. - Дніпропетровськ, 2003.- 328 с.
35. Хасбулатов Р. И. Мировая экономика и международные экономические отношения: Ученик. / Р.И. Хасбулатов. – М.: Гардарики, 2006. – 671 с.

МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ

Базова

1. Боринець С. Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини: Підручник. – К.: Т-во «Знання», 2018. – 582 с.
2. Міжнародні фінанси [тескт] навч. посіб. 5-те вид. перероб. та доп./ за ред. Козака Ю. Г.– Київ – Катівце.: Центр учбової літератури, 2014. – 348 с.
3. Козак Ю.Г. Міжнародні фінанси: Навчальний посібник. / Ю.Г. Козак, Н.С. Логвинова. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 640 с. 18

4. Андросова Т. В. Міжнародні фінанси: навч. посібник (II частина) / Т.В. Андросова, Т.В. Шталь, О.О. Тищенко, Ю.Б. Доброскок. – Х.:Вид-во «Форт», 2015. – 230 с.
5. Румянцев А.П., Голюк В.Я., Тонких О.Г. Міжнародні фінансові відносини : навч. посіб. – К. : «ЦУЛ», 2018. – 348 с .
6. Фінанси : Підручник / За ред. Юрія С.І., Федосова В.М. – Київ : «Знання», 2018. – 611 с.

Додаткова

1. Боринець С.Я. Міжнародні фінанси: Підручник./ С.Я. Боринець. – К.: Знання-Прес, 2018. – 312с.
2. Карлін М.І. Фінанси зарубіжних країн : Навч. посіб. – Київ : Кондор, 2014. – 384 с.
3. Карлін М.І. Фінанси України та сусідніх держав : Навчальний посібник. – Київ : «Знання», 2017. – 589 с.
4. Суторміна В.М. Фінанси зарубіжних корпорацій / В.М. Суторміна, В.М. Федосов, Н.С. Рязанова. – Київ : КНЕУ, 2014. – 566 с.
5. Хомутенко В.П., Немченко В.В., Луценко І.С. Фінанси зовнішньоекономічної діяльності : Навч. посіб. – Київ : ЦУЛ, 2019. – 474 с.
6. Міжнародні фінанси : Навч.посіб. / За ред. О.М. Мозгового. – Київ : КНЕУ, 2015. – 504 с.
7. Лисенков Ю.М., Іващенко О.А., Музиченко О.В. Міжнародні фінанси. – Київ : Університет «Україна», 2017. – 211 с.
8. Оспіщев В.І., Близнюк О.Л., Кривошей В.В. Міжнародні фінанси : Навч. посіб. – Київ : "Знання", 2016. – 335 с.
9. Рогач О. Міжнародні інвестиції: теорія та практика бізнесу транснаціональних корпорацій : Підручник. – Київ : Либідь, 2010. – 716 с.
10. Руденко Л. Міжнародні кредитно– розрахункові та валютні операції : Підручник. – 2–ге вид., переробл. і доп. – Київ : ЦУЛ, 2017. – 632 с.
11. Плотніков О. В. Фінансовий менеджмент у транснаціональних корпораціях: Навч. посіб. – К.: Кондор, 2014 – 252 с.

МІЖНАРОДНА СТАТИСТИКА

Основна література:

1. Башкатов Б.И. Международная статистика труда / Б.И. Башкатов, Г.Ю. Карпухина. – М.: ДиС, 2001.
2. Дашинская Н.П. Международная статистика: учеб. пособие / Н.П. Дашинская. – Минск: Изд. Центр БГУ, 2017. – 254с.
3. Елисеева И.И., Костенко Т.В., Хоменко Л.Н. Международная статистика.- Минск, 1995.
4. Лугінін О.Є., Фомішин С.В. Статистика національної та міжнародної економіки: Навч.посібник. – Львів: „Новий Світ-2000”, 2018. – 471с.
5. Міжнародна статистика: Навч. посібник / З.О. Насінник, В.П. Сторожук, П.Г. Вашків та інш. За ред. З.О. Насінника. – Тернопіль: Економічна думка, 2015. – 195с.
6. Моторин Р.М. Міжнародна економічна статистика: Підручник. – К.:КНЕУ, 2014. – 324с.

7. Моторин Р. М., Трубнік-Шаковяш Т. Є., Мазур М. В. Система національних рахунків: Навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисц. / За заг. ред. Р. М. Моторина. – К.: КНЕУ, 2014. – 196 с.
8. Основы международной статистики: Учебник/ Под общ. Ред. Ю.Н. Иванова . – М.:ИНФРА-М, 2009. – 621с.
9. Парфенцева Н.О. Міжнародні статистичні класифікації в Україні: Впровадження і використання. – К.: Основи, 2010. – 351 с.
10. Сидорова А. В. Міжнародна статистика: Підручник / А. В. Сидорова, Я. В. Кіосак. – Донецьк: Каштан, 2013. – 384 с.
11. Сиденко А.В., Матвеева В.М. Международная статистика: Учебник 2-е изд., – М.: Изд-во «Дело и сервис», 2000. – 256 с.